Veel voorkomende SOA

Gynaecologie

DIJKLANDER ZIEKENHUIS

Veel voorkomende SOA

Er zijn virale en bacteriële soa. Virale soa worden veroorzaakt door een virus. Als je er eenmaal een hebt opgelopen, blijft een virale soa vaak in je lichaam aanwezig. Het gevolg is dat de klachten kunnen blijven terugkomen. Herpes genitalis, hepatitis-B en genitale wratten zijn virale soa. Het bekendste 'soa-virus is hiv, het virus dat zonder behandeling kan leiden tot aids.
Bacteriële soa worden veroorzaakt door een bacterie. Deze soa zijn goed te behandelen. Om ernstige gevolgen te voorkomen, moet de infectie echter wel op tijd worden vastgesteld. Voorbeelden van bacteriële soa zijn Chlamydia, gonorroe en syfilis. Er zijn ook aandoeningen die worden veroorzaakt door parasieten, zoals schaamluis en schurft.

Soa worden overgedragen door onveilig sexueel contact. Dus vaginaal contact zonder condoom of anaal contact zonder extra sterk condoom. En via orale seks zonder condoom of beflapje.
Hiv en hepatitis-B-virus kunnen ook via het bloed worden overgedragen. Bijvoorbeeld bij gemeenschappelijk gebruik van naalden en spuiten en andere spuitattributen bij drugsgebruik, onhygiënische tatoeage en piercing. Een zwangere vrouw kan soa tijdens de zwangerschap (hiv en syfilis), de geboorte (de meeste soa) of via borstvoeding (alleen hiv) overdragen op de baby.

Hieronder vind je de meest voorkomende soa in Nederland

Chlamydia

Chlamydia is een bacteriële aandoening. Verraderlijk, omdat er vaak geen of alleen maar vage klachten zijn. Vrouwen die wel klachten hebben, krijgen bijvoorbeeld pijn bij het vrijen, pijn bij het plassen, pijn in de onderbuik, meer afscheiding dan normaal of abnormaal bloedverlies tussen twee menstruatieperioden en bloedverlies na het vrijen.
Als de infectie niet wordt behandeld, kan het bij vrouwen, indien er sprake is geweest van eileiderontsteking, leiden tot onvruchtbaarheid en een groter risico op buitenbaarmoederlijke zwangerschappen.
Bij mannen zijn de klachten soms duidelijker. Afscheiding uit de plasbuis of pijn bij het plassen zijn mogelijke symptomen. Zo lang je niet tegen chlamydia behandeld

wordt, kun je het doorgeven aan anderen. Chlamydia is eenvoudig te genezen als je er op tijd bij bent met behulp van antibiotica.

Genitale wratten

Wratten op of rond de geslachtsdelen of de anus worden veroorzaakt door een virus. Deze aandoening komt veel voor en kan heel hinderlijk zijn. Het virus dat de wratten veroorzaakt blijft in je lichaam aanwezig. Daardoor kunnen de wratten ook na behandeling terugkomen. Genitale wratten zijn erg besmettelijk. Omdat de wratten soms inwendig zitten, worden ze niet altijd opgemerkt. Niet iedereen die het virus oploopt krijgt daadwerkelijk wratten, toch kan deze persoon het virus wel aan een ander overdragen. Behandeling d.m.v. een antivirale zalf of tinctuur. Indien dit niet lukt, wordt wegvriezen of branden gedaan.

Herpes genitalis

Herpes genitalis wordt veroorzaakt door een virus, dat blaasjes op of rond de geslachtsdelen tot gevolg heeft. Een vervelende aandoening, die bovendien het risico op het oplopen van het hiv virus verhoogd (het virus kan makkelijker naar binnen via de wondjes). Als het virus van iemand met herpes genitalis in contact komt met de slijmvliezen van een ander, kan die persoon ook herpes krijgen.
De blaasjes gaan over in wondjes die langzaam indrogen. Vooral de eerste infectie kan pijnlijk zijn. Het herpesvirus raak je na besmetting nooit meer kwijt. Dit betekent dat er altijd weer een herpesaanval kan komen. Ook kan het virus op een ander worden overgedragen als er geen zichtbare wondjes zijn.
Er bestaan geen middelen die het virus uit het lichaam doen verdwijnen, wel bestaan er middelen die de duur van de klachten verkorten of het aantal aanvallen beperken.
De koortslip (herpes labialis) is vaak een ander type herpesvirus dan het type herpes genitalis. Door orale seks kan het 'koortslipvirus' wel op geslachtsdelen worden overgebracht. Andersom kan het type herpesvirus dat meestal herpes genitalis geeft ook in de mond terechtkomen.

Gonorroe (druiper)

Gonorroe is een bacteriële soa. Ze lijkt op chlamydia. Symptomen van gonorroe zijn enigszins vergelijkbaar met die van chlamydia. Vaak zijn de klachten echter

iets heftiger. Een typisch verschijnsel is een dikke witte afscheiding uit de plasbuis (daarom bij mannen ook wel druiper genoemd). Net als bij chlamydia kan niet of laat behandelen leiden tot ontstekingen van de eileiders bij vrouwen en in de bijbal bij mannen. Ontstekingen van de eileiders kunnen verminderde vruchtbaarheid en buitenbaarmoederlijke zwangerschap tot gevolg hebben. Gonorroe is met een goede antibioticabehandeling goed te genezen.

Hepatitis-B

Het hepatitis-B-virus veroorzaakt een ontsteking in de lever. Sommige mensen krijgen ernstige klachten, anderen merken niets. Meestal gaat de ziekte vanzelf over. In 10% van de gevallen blijft het virus in het lichaam aanwezig. Je hebt dan een chronische hepatitis-B en blijft besmettelijk. Bij chronische hepatitis-B kun je last hebben van algemene vermoeidheidsklachten of plotseling opkomende vermoeidheid. Spier- of gewrichtspijnen kunnen ook bij dit ziektebeeld horen. Soms zijn er geen klachten. Van de 'dragers' houdt 25-40% een blijvende ontsteking aan de lever, die ernstige klachten kan veroorzaken, waaraan je uiteindelijk kunt overlijden. Bij chronische hepatitis-B is behandeling tegenwoordig mogelijk. Als je risico loopt, bijvoorbeeld omdat je vaste partner of huisgenoot hepatitis-B heeft, bij intraveneus drugsgebruik, of als je homoseksuele contacten hebt, is er de mogelijkheid tot vaccinatie. Vraag hiernaar bij de GGD.

Syfilis (Lues, harde sjanker)

Syfilis is een, bij niet tijdige behandeling, gevaarlijke bacteriële soa. Syfilis begint vaak met een klein zweertje op de geslachtsorganen, en kan zich daarna via het bloed door het hele lichaam verspreiden en ernstige schade aan verschillende organen aanrichten. Als je er op tijd bij bent, is syfilis goed te genezen met behulp van antibiotica. .

Hiv-infectie

Hiv is het virus dat –als niet tijdig met behandeling gestart wordt- aids veroorzaakt. Dit virus tast het afweersysteem aan. Hierdoor kan je lichaam zich steeds minder goed verweren tegen allerlei ziektes. Iemand die geïnfecteerd is met hiv, wordt

seropositief genoemd. Als je seropositief bent, hoef je nog niet ziek te zijn. Maar ondertussen is het virus wel actief en beschadigt het afweersysteem. Het kan wel acht tot tien jaar duren voordat iemand ernstige klachten krijgt. Pas als het afweersysteem dusdanig door het virus is aangetast en er bepaalde klachten ontstaan, stelt een arts vast dat de persoon aids heeft. Er zijn tegenwoordig medicijnen beschikbaar die een remmende werking hebben op het virus, die zo effectief zijn dat aids nog maar weinig voorkomt. Iemand met HIV kan dankzij de medicijnen een relatief normaal leven leiden. Er bestaat nog geen geneesmiddel dat er voor zorgt dat het virus weer uit het lichaam verdwijnt. Ook is er nog geen vaccin, dat besmetting met HIV voorkomt.

Trichomonas, bacteriële vaginose, candida. schurft en schaamluis

De aandoeningen veroorzaakt door deze 'organismen' kunnen hinderlijke klachten veroorzaken zoals jeuk en afscheiding
Bacteriële vaginose en candida zijn geen echte soa. Bacteriële vaginose is een verstoring van het bacterieel evenwicht in de vagina. Candida is een gistinfectie. Je kunt het krijgen na medicijngebruik, zoals antibiotica of wassen met zeep.
Trichomonas is een parasitaire infectie, die met name afscheiding zorgt. Mannen hebben over het algemeen geen of weinig klachten van deze parasiet. Schaamluis en schurft worden eveneens veroorzaakt door een parasiet. Je kunt schaamluis ook overdragen door gezamenlijk gebruik van kleding, slaapzak of door dicht tegen elkaar aan te liggen. Schurft wordt overgedragen door intiem lichamelijk contact.

Uitgebreide informatie over de diverse soa is te vinden op:
www.soaaids.nl

*Tekst met toestemming overgenomen uit de folder SOA, Voorkomen-Testen-Behandelen: Stichting SOA-Aids Nederland.

Notities:

Locatie Enkhuizen
Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn
Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend
Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam
Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00444-NL 09-12-2020

DIJKLANDER ZIEKENHUIS